

Bildande av naturreservatet Tuomikursun i Pajala kommun

-Utvidgning och revidering

Beslut

Med stöd av 7 kap 4 § miljöbalken (1998:808), MB, beslutar länsstyrelsen att det område som utmärkts på bifogad karta, Bilaga 1, ska utgöra naturreservatet Tuomikursun. Den slutliga inmätningen av området kan innebära mindre justeringar av reservatets avgränsning och areal.

I enlighet med 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. fastställer länsstyrelsen bifogad skötselplan (Bilaga 7).

För att uppnå och tillgodose syftet med reservatet beslutar länsstyrelsen med stöd av 7 kap 5, 6 och 30 §§ MB samt 22 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. att nedan angivna föreskrifter ska gälla i reservatet.

Länsstyrelsen upphäver med stöd av 7 kap 7 § första stycket MB sitt beslut om bildande av naturreservatet Tuomikursun i Pajala kommun från den 28 april 2011, dnr 511-997-2010, när detta beslut vunnit laga kraft.

Syfte

Syftet med reservatet är att bevara områdets höga naturskogsvärden med dess opåverkade karaktär, biologiska mångfald och naturliga hydrologi. Skogar, våtmarker, sjöar, vattendrag och andra ingående ekosystem ska ges förutsättningar att utvecklas naturligt. Syftet är även att motverka fragmentering av området. För att främja biologisk mångfald ger naturreservatet även förutsättningar för slätter av hävdgynnade våtmarker. Inom ramen för ovanstående är reservatets syfte också att ge möjlighet till naturupplevelser och friluftsliv.

Datum
2019-11-26

Diarienummer
511-5078-2017

NVR ID
2020906

Syftet ska nås genom att:

- Inget skogsbruk bedrivs i området.
- Exploateringar och annan verksamhet som kan skada naturmiljön i området förhindras.
- Områdets skogliga värdekärnor lämnas för fri utveckling.
- Arronderingsmarken återställs till naturskog genom uttag av contortatall och efterföljande fri utveckling eller naturvårdande skötsel som exempelvis stängsling, ringbarkning och/eller röjning av ungskog.
- Vid behov återställa områdets naturliga hydrologi genom att till exempel lägga igen diken, åtgärda vandringshinder eller återställa vattendrag efter flottledsrensning.
- Främmande arter som bedöms utgöra ett hot mot ekosystemen i reservatet tas bort, i de fall det är möjligt.
- Naturliga störningar som till exempel översvämningar och stormfällningar tillåts ha ett naturligt förlopp. Bränder kan dock släckas vid behov.
- Möjlighet ges att tillåta slåtter med manuella metoder på hävdgynnade våtmarker.
- Alla åtgärder i reservatet planeras så att körskador och annan påverkan på markskiktet undviks.
- Besökare informeras om reservatets naturvärden.

Skälen för länsstyrelsens beslut

Skälen för bildandet av reservatet samt dess prioriterade bevarandevärden är naturskogen och de intakta våtmarkerna som tillsammans bildar en myr- och skogsmosaik med mycket höga naturvärden. Skogsavverkning, dikning eller annan exploatering skulle innebära att områdets naturvärden förstörs. Länsstyrelsen anser att de mer ändamålsenliga gränser som reservatet får genom utvidgningen gynnar det långsiktiga bevarandet av ingående naturvärden.

Uppgifter om naturreservatet

Naturreservatets namn:	Tuomikursun
Kommun:	Pajala
Lägesbeskrivning:	ca 18 km O om Tärendö
Area:	ca 356 ha
Berörda fastigheter:	Kängisskogen 1:1, Sveaskog Liviöjärvi 3:2, Privat
Natura 2000:	SE0820430 Torne- och Kalix älvsystem (berör del av)
Sameby:	Sattajärvi
Förvaltare:	Länsstyrelsen

Reservatsföreskrifter

A. Föreskrifter enligt 7 kap 5 § MB om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden inom reservatet.

Utöver vad som annars gäller enligt lag är det förbjudet att:

1. Bedriva skogsbruk, fälla eller på annat sätt skada levande träd och buskar. Skada eller flytta liggande eller stående döda träd och buskar.
2. På annat sätt än vad som anges under punkt 1 skada eller förändra mark eller vegetation på land eller i vatten, t ex genom att borra, spränga, anordna upplag, gräva, dikesrensa, schakta eller dumpa, med undantag för slätter enligt A14.
3. Uppföra eller utöka byggnad eller annan anläggning som till exempel mast eller vindkraftverk, med undantag för älgstorn enligt A 12 samt hässjor enligt A 13.
4. Anlägga väg eller led.
5. Anlägga ledning i luft, mark eller vatten.
6. Bedriva vattenverksamhet, t ex genom vattenreglering, muddring, avledande av vatten eller anläggande av vandringshinder.
7. Plantera in växt-, djur-, eller svampart.
8. Släppa ut eller sprida avloppsvatten, gifter, biologiska eller kemiska bekämpningsmedel, vådliga ämnen, kalk, växtnäringsämnen eller andra främmande ämnen som kan skada naturen.
9. Framföra motordrivna fordon.
10. Sätta upp tavla, plakat, skylt, göra inskrift eller andra markeringar i naturen.

Vidare är det utan länsstyrelsens tillstånd förbjudet att:

11. Förändra befintlig byggnad eller anläggning.
12. Uppföra älgstorn.
13. Uppföra hässjor.
14. Utföra slätter med manuella metoder på hävdgynnade våtmarker. Skörd ska tas ur reservatet eller hässjas.

Undantag från reservatsföreskrifterna i punkt A:

1. Föreskrifterna ska inte utgöra hinder för förvaltaren att utföra de åtgärder för reservatets vård och skötsel som krävs för att tillgodose syftet med reservatet och som anges i föreskrifter med stöd av 7 kap. 6 § MB i detta beslut.
2. Ovanstående föreskrifter ska inte heller utgöra hinder för underhåll av befintliga byggnader, stigar, leder eller andra anläggningar. Innan större underhållsåtgärder, exempelvis trädsäkring, ska samråd ske med länsstyrelsen enligt 12 kap 6§ MB.
3. Ovanstående föreskrifter ska inte utgöra hinder för att bedriva renskötsel i enlighet med rennäringslagen (1971:437) eller terrängkörning i samband med bedrivande av renskötsel enligt terrängkörningsförordningen (1978:594). Före anordnandet av fasta anläggningar ska samråd ske med länsstyrelsen enligt 12 kap 6 § MB, enligt vad som framgår av förordningen (1998:904) om anmälan för samråd.

4. Vid uttransport av fälld älg eller björn får terrängskoter, t ex fyrhjuling, användas. Särskild försiktighet ska iakttagas för att undvika skador på mark, vegetation och vattenmiljöer.
5. Snöskoteråkning är tillåten i reservatet på väl snötäckt mark. Vid körning ska i första hand befintliga leder användas. Skador på mark och vegetation får ej uppstå.

B. Föreskrifter enligt 7 kap 6 § MB om skyldighet att tåla visst intrång

Ägare och innehavare av särskild rätt till fastigheterna förpliktas att tåla att följande åtgärder kan komma att genomföras för att tillgodose syftet med naturreservatet.

1. Utmärkning av reservatet.
2. Uppsättning och underhåll av informationsskylt intill skogsbilvägen som går längs den sydvästra reservatsgränsen samt enklare skylt där skoterleden passerar reservatsgränsen.
3. Uppsättning och underhåll av tillfällig informationsskylt i samband med skötselåtgärd.
4. Utförande av återställningsåtgärder i skogsmark, exempelvis ringbarkning, stängsling och/eller röjning av ungskog i område preciserat i Bilaga 4.
5. Borttagande av främmande arter, exempelvis contortatall.
6. Utförande av återställningsåtgärder rörande vattenkvalitet, hydrologi och bottenmiljöer som exempelvis utrivning av damm eller igenläggning av diken.
7. Genomförande av undersökningar av flora och fauna samt av mark- och vattenförhållanden, inklusive uppföljning av bevarandemål.

C. Ordningsföreskrifter enligt 7 kap 30 § MB

Utöver vad som annars gäller är det för allmänheten förbjudet att:

1. Fälla eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar.
2. Samla in vedsvampar, mossor eller lavar.
3. Skada vegetationen i övrigt genom att t ex gräva upp växter.
4. Fånga, skada eller döda ryggradsdjur. Ta ägg eller störa djurlivet genom att exempelvis klättra i boträd eller medvetet uppehålla sig i närheten av fågelbo, lya eller gryt.
5. Samla in ryggradslösa djur.
6. Förstöra eller skada berg, jord eller sten på land eller i vatten genom att t ex borra, hacka, spränga, rista, gräva eller måla.
7. Skräpa ner.
8. Anlägga en eldstad i form av en stenring. Vid eldning får endast löst liggande kvistar och grenar eller egen medhavd ved användas.
9. Framföra motordrivna fordon.

Undantag från reservatsföreskrifterna i punkt C:

1. Föreskrifterna ska inte utgöra hinder för förvaltaren att utföra de åtgärder för reservatets vård och skötsel som krävs för att tillgodose syftet med reservatet och som anges i föreskrifter med stöd av 7 kap. 6 § MB i detta beslut.
2. Utan hinder av ovanstående föreskrifter får renskötsel utövas i enlighet med rennäringslagen (1971:437) eller terrängkörning i samband med bedrivande av renskötsel enligt terrängkörningsförordningen (1978:594). Före anordnandet av fasta anläggningar ska samråd ske med länsstyrelsen enligt 12 kap 6 § MB, enligt vad som framgår av förordningen (1998:904) om anmälan för samråd.
3. Snöskoteråkning är tillåten i reservatet på väl snötäckt mark. Vid körning ska i första hand befintliga leder användas. Skador på mark och vegetation får ej uppstå.
4. I reservatet är det utan hinder av föreskriften C4 tillåtet att jaga och fiska i enlighet med gällande lagstiftning.
5. Bär- och matsvampplockning är tillåtet i området.

Redogörelse för ärendet

De höga naturvärdena inom naturreservatet Tuomikursun uppmärksammades första gången i samband med en inventering av skyddsvärda statliga skogar som länsstyrelsen och Naturvårdsverket genomförde under åren 2003-2005. Under 2005 slöts en överenskommelse mellan Naturvårdsverket, Sveaskog och länsstyrelserna i Norrbotten respektive Västerbotten, om hur de skyddsvärda områdena från inventeringen skulle bevaras långsiktigt. Överenskommelsen redovisades i en rapport (Naturvårdsverket, rapport 5498) där 168 områden i Norrbottens län pekades ut som blivande naturreservat. Naturreservatet Tuomikursun var ett av dessa områden. Naturvårdsverket och Sveaskog AB träffade i juni 2008 en överenskommelse om formellt skydd av 431 särskilt värdefulla naturskogsområden i hela landet. Tuomikursun kunde i och med det bli formellt skyddat som naturreservat 2011.

Under 2008 genomförde Länsstyrelsen en inventering av naturvärden inom den privatägda fastigheten i östra delen av området. Då området bedömdes ha högt skyddsvärde föreslog länsstyrelsen till Naturvårdsverket att även dessa marker skulle ingå i reservatet, och fick klartecken för detta. Med anledning av överenskommelsen med Sveaskog beslöt länsstyrelsen dock att i ett första steg bilda naturreservat på de delar av området som ägs av Sveaskog. I november 2016 lämnade berörd markägare in en intresseanmälan för skydd av aktuell skog, vilket gjorde att länsstyrelsen inledde arbetet med reservatsbildning även på denna del i början av 2017. Överenskommelse om ersättning genom intrångsavtal slöts med berörd markägare i november 2017. Med anledning av detta avtal kan nu naturreservatet Tuomikursun utökas till att omfatta hela det skyddsvärda området.

Ärendet har remitterats till Skogsstyrelsen, Försvarsmakten och Sveriges geologiska undersökningar (SGU). Skogsstyrelsen har inte kommit in med något svar. SGU avstår från att yttra sig i ärendet och Försvarsmakten meddelar i att de inte har något att erinra i rubricerat ärende.

Samtliga privata markägare, Sveaskog och Sattajärvi sameby har förelagts att yttra sig över förslaget. Samtliga har tagit del av förslaget till beslut. Ingen har inkommit med något yttrande.

Samråd med Pajala kommun har föregått beslutet och i sitt yttrande meddelar de att de inte har något att erinra mot den föreslagna utvidgningen och revideringen av Tuomikursun.

Samråd med Naturvårdsverket och Havs och vattenmyndigheten har genomförts som tillstyrker förslaget.

Länsstyrelsens bedömning och motivering

Tuomikursun utgörs av ett större skogs- och myrmosaikområde där både skog- och våtmarksmiljöer uppvisar mycket höga naturvärden. Området domineras av äldre granskogar och gran- och lövskog av sumpskogskaraktär. En stor andel av skogsmarken har en påfallande brandpräglad och urskogsartad karaktär. Ett säreget drag är den höga frekvensen av gamla granöverståndare med tydliga brandljud. Överlag finns allmänt med död ved i olika former. Skogsavverkning, dikning eller annan exploatering skulle innebära att områdets naturvärden förstörs. Med anledning av detta har frågan om bildande av ett naturreservat aktualiserats.

Detta beslut omfattar hela det ursprungliga naturreservatet Tuomikursun. Utvidgningen tillför ytterligare naturvärden i form av högproduktiva lövrika granskogar, lövrika gransumpskogar och öppna strängflarkmyrar med hög naturvärdesklass vilket ökar förutsättningarna för att uppnå syftet med reservatet. Länsstyrelsen anser därför att kraven på synnerliga skäl för upphävande enligt 7 kap 7 § första stycket MB är uppfyllda. Sedan år 2011 då reservatsbeslut för den västra delen av området fattades, har länsstyrelsen gjort en del generella justeringar och förtydliganden av föreskrifterna för naturreservat. Förändringarna är anpassningar till rådande lagstiftning och till länsstyrelsens riktlinjer för hur reservatsbeslut bör utformas. Ändringarna har gjorts för att stärka skyddet av områdets naturvärden, men även för att underlätta prövning och tillsyn i reservatet. De ändringar i naturreservatets föreskrifter som görs i och med revideringen redovisas i bilaga 5.

Beslutet följer gällande riktlinjer för prioritering av naturreservatsskydd och Sveriges internationella åtaganden om skydd av den biologiska mångfalden, samt Sveriges miljö kvalitetsmål. Beslutet ger därmed ett värdefullt bidrag till uppfyllandet av flera miljö kvalitetsmål, bland annat *Levande skogar*, *Myllrande våtmarker* samt *Ett rikt växt- och djurliv*.

Länsstyrelsen bedömer att ett naturreservat i det aktuella området är förenligt med kommunens översiktsplan och med hushållningsbestämmelserna i 3 och 4 kap. MB. Hela reservatet utgör riksintresse för rennäringen och delar utgör riksintresse för totalförsvaret. Länsstyrelsen bedömer att bildandet av reservatet är en åtgärd som inte påtagligt försvårar bedrivandet av totalförsvarets verksamhet eller bedrivandet av

rennärning. Detta innebär att reservatsbildningen är förenlig med de aktuella riksintressena.

I enlighet med 7 kap 25 § MB ska det finnas en rimlig balans mellan de värden som ska skyddas och de inskränkningar som beslutet innebär för den enskildes markanvändning. Därför ska det alltid göras en intresseprövning mellan allmänna och enskilda intressen. Länsstyrelsen bedömer att den avgränsning av naturreservatet och de inskränkningar som har gjorts är nödvändiga för att bevara de höga naturvärdena i området, samt att de inte går längre än vad som behövs för att tillgodose reservatets syfte. Berörda markägare har ersatts för det intrång i pågående markanvändning som reservatsbeslutet innebär.

Enligt förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning ska en myndighet innan beslut om föreskrifter så tidigt som möjligt utreda föreskrifternas kostnadsmässiga och övriga konsekvenser. Enligt samma förordning får myndigheten göra ett undantag från regeln om den bedömer att det saknas skäl att genomföra en konsekvensutredning. Länsstyrelsen bedömer att föreskrifterna behövs för att tillgodose syftet med naturreservatet. Föreskrifternas konsekvenser för allmänheten eller i övrigt bedöms vara så små att en särskild konsekvensutredning inte behöver upprättas.

Beskrivning av området

Area: ca 356 ha

Naturtyper: Skogsmark ca 253 ha, varav produktiv skog ca 235 ha
Våtmark ca 103 ha

Tuomikursun ligger 19 kilometer öster om Tärendö i Pajala kommun. Området är flackt och består av en mosaik av skog och myr i öster samt den flacka nedre sluttningen av berget Lötytpalo i väster. Palo betyder bränna på Meänkieli och löyty är mycket möjligt en omskrivning av ordet lehti som betyder löv. Nära Tuomikursun ligger det stora naturreservatet Nenävuoma, naturreservatet Iskusvaara och domänreservatet Suorsapakka.

Skogarna i Tuomikursun domineras av tydligt brandpräglade granskogar med stort inslag av lövträd. I delar finns stamtäta, självgallrande trädgrupper som är typiska för brandpräglade miljöer. Här och var står enstaka frodvuxna tallar. I andra delar är skogen gles och luckig med hög andel yngre gran, ofta som ett resultat av lågaföryngring.

I väster är skogen övervägande urskogsartad och har karaktären av äldre successionsskog som är uppkommen efter brand. Inslaget av lövträd som björk, asp och sälg är stort. Granöverståndare med brandljud förekommer rikligt. Något som bekräftar områdets särprägel är förekomsten av granar med dubbla brandljud, vilket innebär att de har överlevt två skogsbränder. Som bergets namn antyder är det troligt att sluttningen periodvis dominerades av lövträd efter att återkommande bränder dragit över området. Här finns sällsynta arter knutna till asp, såsom stiftgelélav och stor aspticka och på gamla granlågor kan man till exempel hitta rosenticka.

Den centrala delen av reservatet utgörs till stor del av våtmarker samt gran- och lövsumpskogar. Avverkningsstubbar förekommer här endast undantagsvis och det finns både gott om gamla träd och död ved av både gran och björk. I den östligaste, privatägda delen av reservatet finner man i fastmarksdelarna gammal mager grandominerad skog med stort inslag av björk varvat med svårframkomliga lövrika gransumpskogar och tuvstarrområden. Här och var sipprar roströda järnockrakällor upp ur marken. Hela denna del är plockhuggen någon gång runt 1940-talet, vilket har minskat mängden riktigt gamla träd och liggande död ved, men det finns fortfarande gott om granar som är omkring 250 år liksom en hel del stående torrgranar. Här förekommer bland annat arter som violmussling, gammelgransskål och spillkråka.

Delar av två större våtmarksområden går in i reservatet; Kuusivuoma i söder och Junkuvuoma i nordväst. Både Kuusivuoma och Junkuvuoma har i länsstyrelsens våtmarksinventering bedöms vara av högsta respektive näst högsta naturvärdesklass. Våtmarkerna är orörda och uppvisar inte några spår av diken, något som är nära unikt om ser till mängden diken i det omgivande landskapet. Delar av våtmarkerna är trädbevuxna, både av björk och av tall. Myrtallarna har ofta nått en anseelig ålder. I de norra och nordöstra delarna av området rinner flera mindre bäckar genom området. I anslutning till dessa övergår skogen till högproduktiv, örtrik granskog.

Runt den större bäcken Tuomikursunoja som rinner i den norra delen av reservatet är produktiviteten i marken hög och här finns inslag av brakved, lappranunkel och högorter som till exempel strutbräken. Skogen längs bäcken är mycket bördig vilket gör att här återskapas grova träd och död ved i hög takt. Själva bäcken har en hög grad av naturlighet och är klassad som ett särskilt värdefullt vatten. Den är en del av Torne- och Kalix älvsystem och skyddat enligt EU:s nätverk Natura 2000.

Hur man överklagar

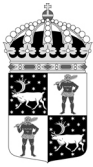
Detta beslut kan överklagas hos regeringen (Miljödepartementet) enligt Bilaga 6.

Beslutets ikraftträdande

Beslutet gäller från den dag det vunnit laga kraft, utom vad gäller föreskrifter med stöd av 7 kap. 30 § miljöbalken, vilka gäller omedelbart.

De som deltagit i länsstyrelsens beslut

I detta ärende har beslut tagits av landshövding Björn O. Nilsson efter föredragning av naturskyddshandläggare Anna Jonsson. I den slutliga handläggningen av ärendet deltog även naturskyddshandläggare Camilla Carlsson, chefen för naturskyddsenheten Per-Anders Jonsson samt jurist Simon Bergdahl.

Länsstyrelsen
Norrbotten

BESLUT

9 (9)

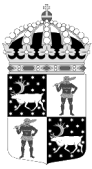
Datum
2019-11-26

Diarienummer
511-5078-2017

NVR ID
2020906

Bilagor:

1. Karta över reservatet
2. Äldre avgränsning
3. Översiktskarta
4. Precisering av föreskrift B4
5. Förändringar av föreskrifter
6. Hur man överklagar
7. Skötselplan

Länsstyrelsen
Norrbotten

511-5078-2017

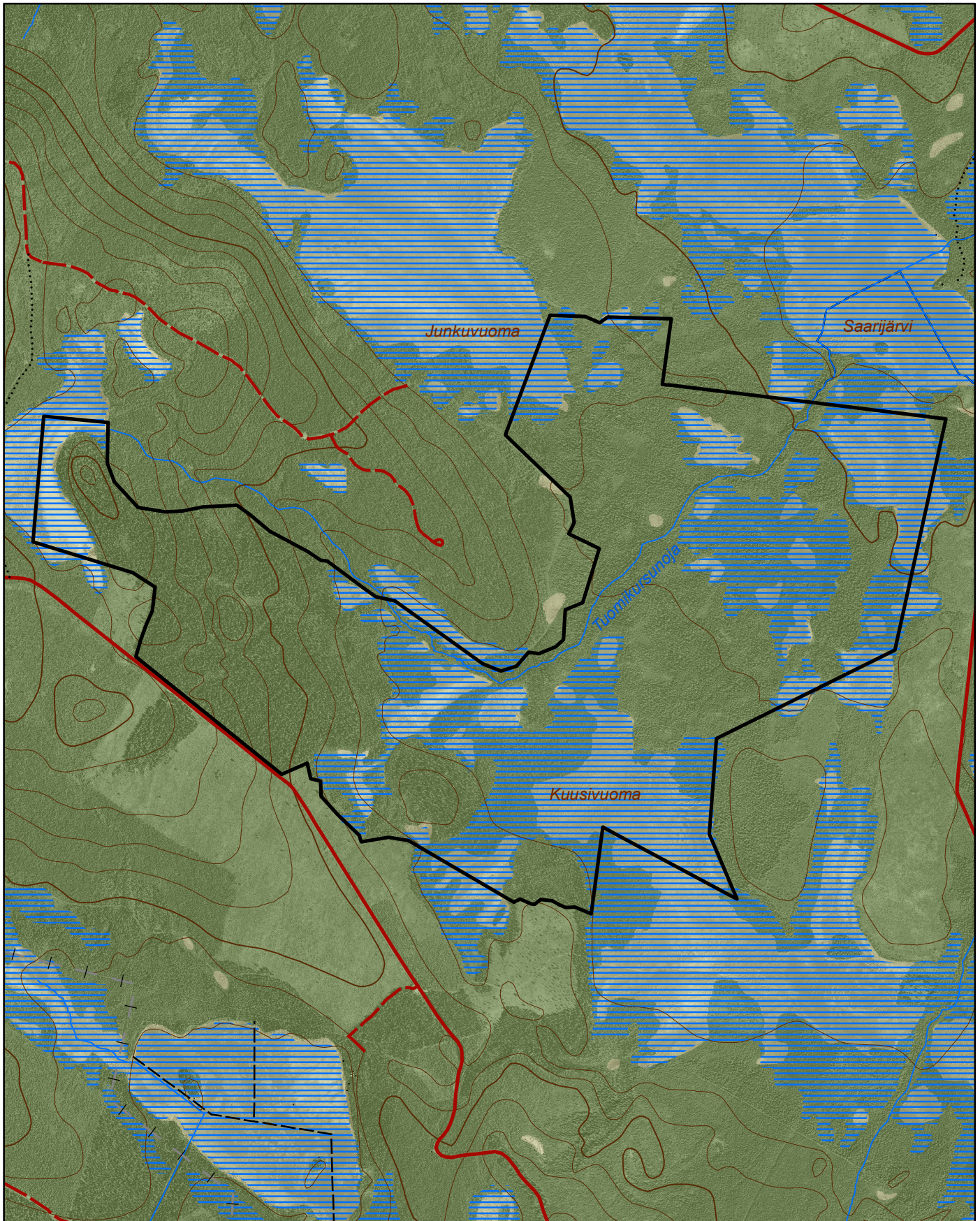
NVR ID 2020906

Bilaga 1

Naturreservatet Tuomikursun

Area ca 356 ha

Skala 1:20 000

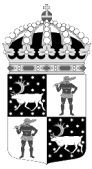

© Länsstyrelsen Norrbotten och © Lantmäteriet

 Gräns för naturreservatet

0 1 2 km

Länsstyrelsen
Norrbotten

511-5078-2017

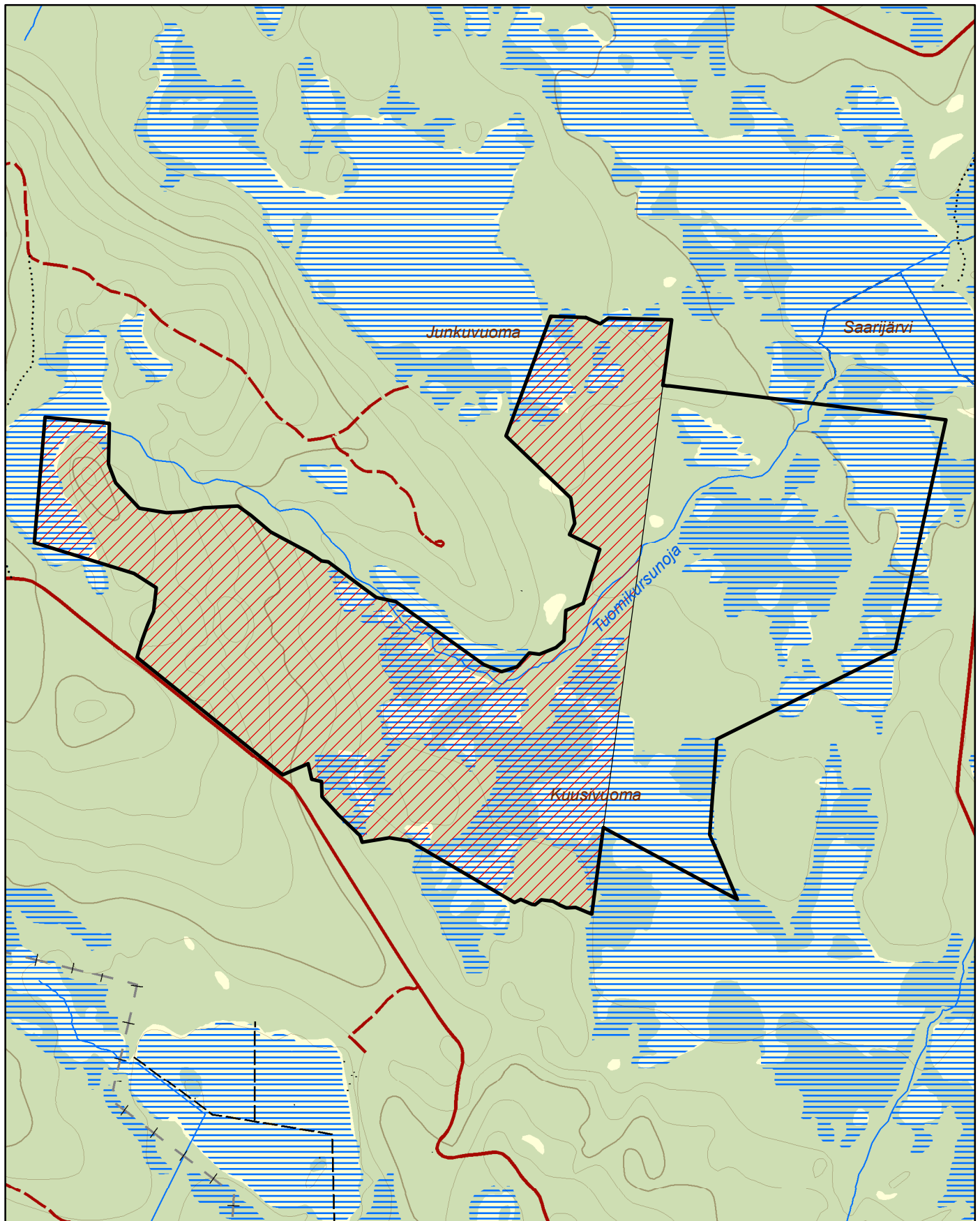
NVR ID 2020906

Bilaga 2

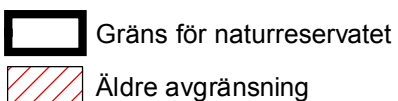
Naturreseptatet Tuomikursun

Äldre avgränsning

Skala 1:20 000

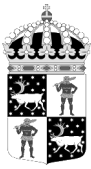

© Länsstyrelsen Norrbotten och © Lantmäteriet

0 1 2 km

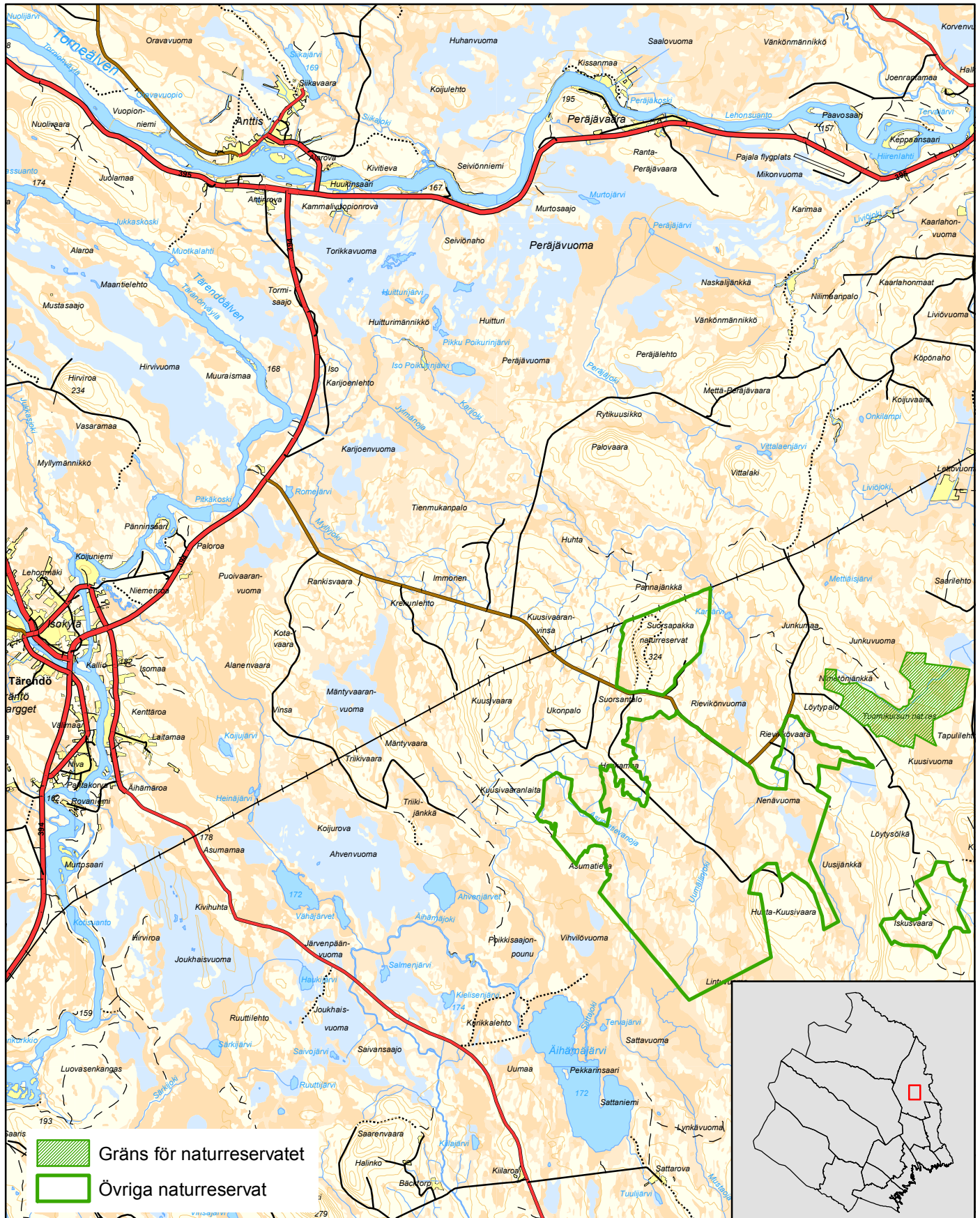

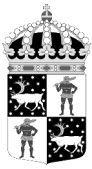

Naturreservatet Tuomikursun

Pajala kommun

Skala 1:125 000

Länsstyrelsen
Norrbotten

Länsstyrelsen
Norrbotten

511-5078-2017

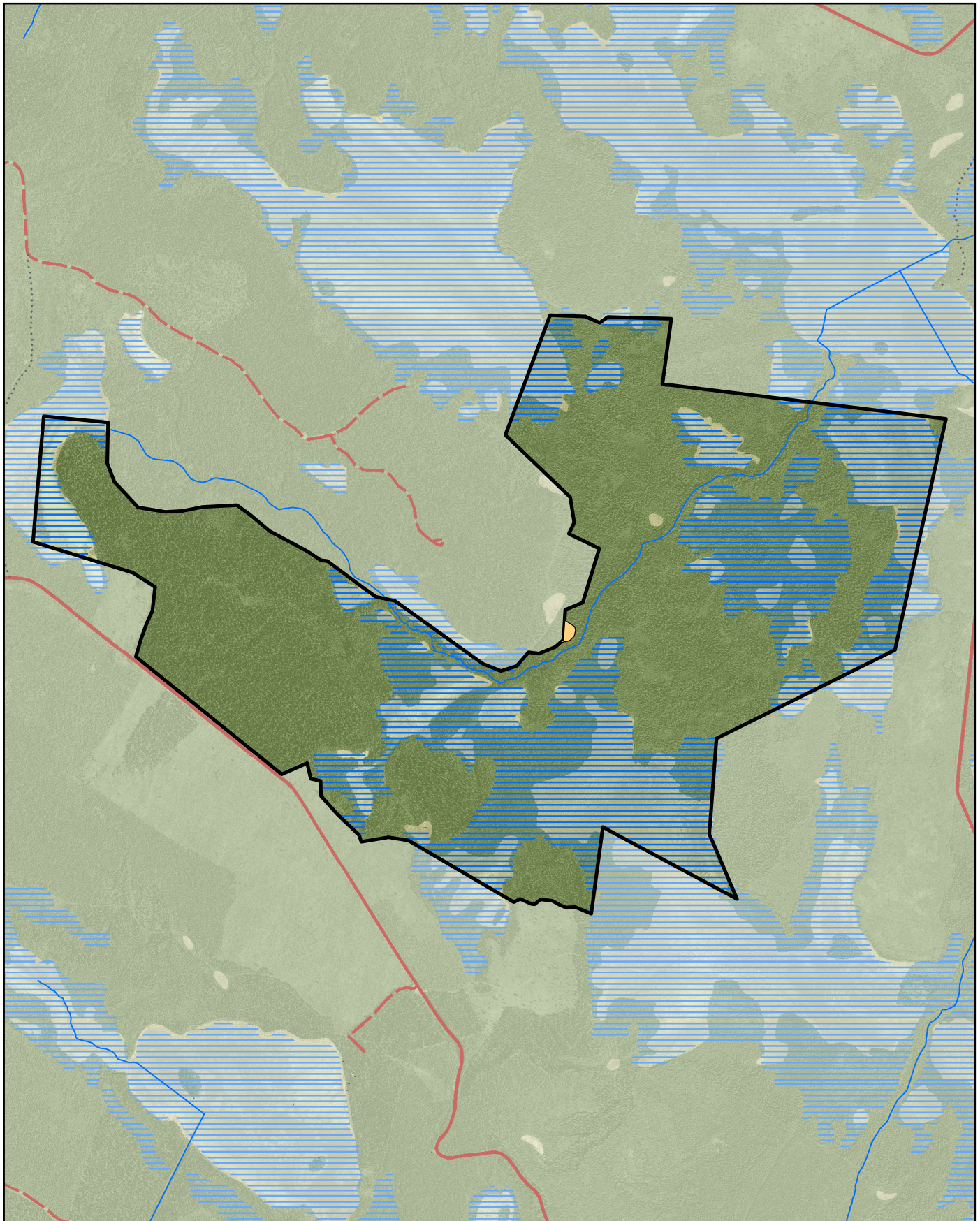
NVR ID 2020906

Bilaga 4

Naturreservatet Tuomikursun

Precisering av föreskrift B4

Skala 1:20 000

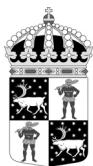

© Länsstyrelsen Norrbotten och © Lantmäteriet

- Gräns för naturreservatet
- Områden som avses i föreskrift B4

0 1 km

Förändringar i föreskrifter för naturreservatet Tuomikursun, jämförelse mellan föreskrifter i beslut taget 2011-04-28 och beslut taget 2019-11-26

Förändringar i föreskrifter som skett sedan beslutet om bildande av naturreservatet Tuomikursun fattades 2011. Sedan dess har länsstyrelsen gjort en del generella justeringar och förtydliganden av föreskrifterna för naturreservat. Förändringarna är anpassningar till rådande lagstiftning och till länsstyrelsens riktlinjer för hur reservatsbeslut bör utformas. Ändringarna har gjorts för att öka skyddet av områdets naturvärden, men gör även att provning, tillsyn och förvaltning av området underlättas.

Numreringen nedan refererar till numreringen av föreskrifter i beslut taget 2019-11-26.

Förändringar som rör rätten att använda mark- och vattenområden inom reservatet (7 kap. 5 § MB). Förändringar visas *kursivt*.

Skärpningar och tydliggöranden:

Förbudet mot att bedriva skogsbruk samt förbudet mot att fälla eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar eller tillvarata vindfällan har ändrats till:

1. *Bedriva skogsbruk, fälla eller på annat sätt skada levande träd och buskar. Skada eller flytta liggande eller stående döda träd och buskar.*

Förbudet mot att skada eller förändra mark eller vegetation har tydliggjorts med fler exempel:

2. På annat sätt än vad som anges under punkt 1 skada eller förändra mark eller vegetation på land eller i vatten, t ex genom att borra, *spränga*, anordna upplag, gräva, *dikesrensa*, schakta eller dumpa, *med undantag för slåtter enligt A14*.

Förbudet mot att uppföra byggnad har skärpts och tydliggjorts:

3. Uppföra *eller utöka* byggnad eller annan *anläggning som till exempel mast eller vindkraftverk, med undantag för älgstorn enligt A 12 samt hässjor enligt A 13*.

Tidigare rådde tillståndsplikt för att utöka befintlig byggnad. Länsstyrelsen anser att skärpningen behövs för ett långsiktigt bevarande av reservatet.

Ett förbud rörande vattenverksamhet har lagts till i form av:

6. *Bedriva vattenverksamhet, t ex genom vattenreglering, muddring, avledande av vatten eller anläggande av vandringshinder.*

Förbuden mot att plantera in arter samt sprida skadliga ämnen har förtydligats:

7. Plantera in växt-, djur-, *eller svampart*.
8. Släppa ut eller sprida avloppsvatten, gifter, *biologiska eller kemiska* bekämpningsmedel, vådliga ämnen, kalk, växtnäringssämnen *eller andra främmande ämnen som kan skada naturen*.

Förbudet mot att sätta upp tavla, plakat, skylt har skärpts och tydliggjorts till:

10. Sätta upp tavla, plakat, skylt, göra inskrift *eller andra markeringar i naturen*. Tidigare rådde tillståndsplikt för att sätta upp tavla, plakat, göra inskrift eller liknande. Länsstyrelsen anser att skärpningen behövs för ett långsiktigt bevarande av reservatet.

Två punkter har lagts till under avsnittet: vidare är det utan länsstyrelsens tillåtelse förbjudet att:

13. *Uppföra hässjor*
14. *Utföra slätter med manuella metoder på hävdgynnade våtmarker. Skörd ska tas ur reservatet eller hässjas.*

Tydliggöranden av undantag från reservatsföreskrifterna i punkt A:

Undantaget för reservatets förvaltare har förtydligats:

1. Föreskrifterna ska inte utgöra hinder för förvaltaren att utföra de åtgärder för reservatets vård och skötsel *som krävs för att tillgodose syftet med reservatet och som anges i föreskrifter med stöd av 7 kap. 6 § MB i detta beslut.*

Undantaget för underhåll av befintliga byggnader har tydliggjorts:

2. Ovanstående föreskrifter ska inte heller utgöra hinder för underhåll av befintliga byggnader *eller andra anläggningar*. Innan större underhållsåtgärder, *exempelvis trädsäkring*, ska samråd ske med länsstyrelsen *enligt 12 kap 6§ MB*.

Ett undantag för att bedriva renskötsel och/eller terrängkörning i samband med att bedriva renskötsel har lagts till:

3. *Ovanstående föreskrifter ska inte utgöra hinder för att bedriva renskötsel i enlighet med rennäringslagen (1971:437) eller terrängkörning i samband med bedrivande av renskötsel enligt terrängkörningsförordningen (1978:594). Före anordnandet av fasta anläggningar ska samråd ske med länsstyrelsen enligt 12 kap 6 § MB, enligt vad som framgår av förordningen (1998:904) om anmälan för samråd.*

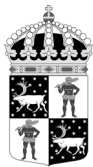
Undantaget för uttransport av fälld älg eller björn har förtydligats:

4. Vid uttransport av fälld älg eller björn får terrängskoter, t ex fyrhjuling, användas. Särskild försiktighet ska iakttas för att undvika skador på mark, vegetation och vattenmiljöer.

Tidigare hänvisades körning till i första hand befintliga stigar och leder. Det har tagits bort för att kortast möjliga färdväg ska väljas samt för att undvika skador på stigarna.

I undantaget för snöskoteråkning har hänvisningen till stigar tagits bort samt kravet att inte skada mark och vegetation skärpts:

6. Snöskoteråkning är tillåten i reservatet på väl snötäckt mark. Vid körning ska i första hand befintliga leder användas. *Skador på mark och vegetation får ej uppstå.*

I det äldre reservatsbeslutet rådde undantag för totalförsvaret i de fall se hade anläggningar och/eller planerade grupperingsplatser inom reservatet. De fick utan hinder av föreskrifterna utföra tillsyn och skyddsarbetsuppgifter inom reservatet. Detta undantag finns inte i de nya föreskrifterna. I de undantagsfall totalförsvaret har behov av att genomföra skyddsarbeten inom reservatet är det enligt länsstyrelsen lämpligare ur naturvårdssynpunkt att detta hanteras genom en dispensansökan.

**Förändringar som rör skyldighet att tåla visst intrång enligt 7 kap. 6 § MB.
Förändringar visas *kursivt*.**

Innehavare av särskild rätt blir tydligare upplyst om vad förvaltningen kan innebära. Föreskrifterna har förtydligats med vilka åtgärder som kan komma att genomföras för att tillgodose syftet med reservatet:

Skärpningar och tydliggöranden:

Skyldigheten att tåla uppsättning och underhåll av informationsskylt har förtydligats:

2. Uppsättning och underhåll av informationsskylt *som är placerad intill skogsbilvägen som går längs den sydvästra reservatsgränsen.*
3. *Uppsättning och underhåll av tillfällig informationsskylt i samband med skötselåtgärd.*

Skyldigheten att tåla restaureringsåtgärder av engångskaraktär har förtydligats och preciserats geografiskt:

4. Utförande av *återställningsåtgärder i skogsmark, exempelvis ringbarkning, stängsling och/eller röjning av ungskog i område preciserat i bilaga 4.*

Skyldigheten att tåla borttagande av främmande arter har förtydligats i en egen föreskrift:

5. *Borttagande av främmande arter, exempelvis contortatall.*

Skyldighet att tåla återställningsåtgärder rörande vattenkvalité, hydrologi och bottenmiljöer har lagts till:

6. *Utförande av återställningsåtgärder rörande vattenkvalitet, hydrologi och bottenmiljöer som exempelvis återställning efter flottledsrensning, utrivning av damm eller igenläggning av diken.*

Skyldigheten att tåla genomförande av undersökningar av växt- och djurarter har förtydligats:

7. Genomförande av undersökningar av *flora och fauna* samt av mark- och vattenförhållanden, inklusive uppföljning av bevarandemål.

I de äldre föreskrifterna var markägaren skyldig att tåla naturvårdsbränning efter särskild utredning samt tillgängliggörande av reservatet för besökare, t.ex. genom anläggande och underhåll av parkeringsplats, stigar, eldstäder och vindskydd. Då varken naturvårdsbränning eller tillgängliggörande åtgärder föreslås tas dessa bort.

Förändringar som rör allmänheten (7 kap. 30 § MB). Förändringar visas *kursivt*.

Skärpningar och tydliggöranden:

Bryta kvistar har tagits bort under förbudet att:

1. Fälla eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar.

Förbudet att insamla eller skada vegetationen har delats upp i två föreskrifter:

2. *Samla in vedsvampar, mossor eller lavar.*
3. *Skada vegetationen i övrigt genom att t ex gräva upp växter.*

Förbuden att skada ryggradsdjur samt samla in ryggradslösa djur har tydliggjorts med nya formuleringar:

4. Fånga, skada eller döda ryggradsdjur. *Ta ägg eller störa djurlivet genom att exempelvis klättra i boträd eller medvetet uppehålla sig i närheten av fågelbo, lya eller gryt.*
5. *Samla in ryggradslösa djur.*

Förbudet att göra upp en eld större än 0,5 meter i diameter har skärpts:

7. *Anlägga en eldstad i form av en stenring. Vid eldning får endast löst liggande kvistar och grenar eller egen medhavd ved användas.*

Tydliggöranden av undantag från reservatsföreskrifterna i punkt C:

Undantag för reservatets förvaltare samt för renskötsel har lagts till:

1. *Föreskrifterna ska inte utgöra hinder för förvaltaren att utföra de åtgärder för reservatets vård och skötsel som krävs för att tillgodose syftet med reservatet och som anges i föreskrifter med stöd av 7 kap. 6 § MB i detta beslut.*
2. *Utan hinder av ovanstående föreskrifter får renskötsel utövas i enlighet med rennäringslagen (1971:437) eller terrängkörning i samband med bedrivande av renskötsel enligt terrängkörningsförordningen (1978:594). Före anordnandet av fasta anläggningar ska samråd ske med länsstyrelsen enligt 12 kap 6 § MB, enligt vad som framgår av förordningen (1998:904) om anmälan för samråd.*

I undantaget för snöskoteråkning har hänvisningen till stigar tagits bort samt kravet att inte skada mark och vegetation skärpts:

3. *Snöskoteråkning är tillåten i reservatet på väl snötäckt mark. Vid körning ska i första hand befintliga leder användas. Skador på mark och vegetation får ej uppstå.*

Undantaget för jakt och fiske har förtydligats:

4. *I reservatet är det utan hinder av föreskriften C4 tillåtet att jaga och fiska i enlighet med gällande lagstiftning.*

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Om Ni vill överklaga länsstyrelsens beslut ska Ni skriva till

Regeringen, Miljödepartementet. Ni ska skicka eller lämna in Ert överklagande till

Länsstyrelsen i Norrbottens län, 971 86 LULEÅ

För att Ert överklagande ska kunna prövas måste överklagandet ha kommit in till länsstyrelsen **inom tre veckor** från den dag Ni fick del av beslutet. Länsstyrelsen skickar därefter överklagandet till Regeringen, Miljödepartementet.

Ni ska i Ert överklagande ange

- * vilket beslut Ni överklagar (ärendets diarienummer och beslutsdag),
- * hur Ni vill att beslutet ska ändras och varför,
- * Ert namn, postadress och telefonnummer.

Ni ska underteckna Ert överklagande. Om Ni anlitar ombud kan istället ombudet underteckna överklagandet. I så fall ska fullmakt bifogas.

Om Ni behöver ytterligare upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till länsstyrelsen, telefon 010-225 50 00.